

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Eerste Kamer
der Staten-Generaal
Kazernestraat 52
2514 CV DEN HAAG

Directoraat-generaal Agro

Bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres

Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr

00000001858272854000

T 070 379 8911 (algemeen)

F 070 378 6100 (algemeen)

www.rijksoverheid.nl/lvvn

Ons kenmerk

DGA / 101678490

Datum 15 oktober 2025

Betreft Geannoteerde agenda Landbouw- en Visserijraad 27-28 oktober 2025

Geachte Voorzitter,

Op 27 en 28 oktober a.s. vindt de Landbouw- en Visserijraad (hierna: Raad) plaats in Luxemburg. Met deze brief informeren we de Kamer over de agenda en de Nederlandse inbreng. Wij zijn voornemens om deze vergadering bij te wonen.

**I. Geannoteerde agenda Landbouw- en Visserijraad
27-28 oktober 2025**

Gemeenschappelijk Landbouwbeleid na 2027: Groene architectuur

Het Deens voorzitterschap zal de komende Landbouw- en Visserijraden thematische discussies agenderen over het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (hierna: GLB) na 2027. De eerste tafelronde richt zich op de groenblauwe architectuur van het GLB. Het gesprek wordt gevoerd aan de hand van twee vragen: (1) In hoeverre het GLB-voorstel van de Europese Commissie (hierna: Commissie) bijdraagt aan het doel om het realiseren van de groene transitie door boeren eenvoudiger en aantrekkelijker te maken, en (2) Hoe, gezien de afwezigheid van specifieke oormerking van het GLB-budget in het Commissievoorstel, een gelijk speelveld in de groene transitie gegarandeerd kan worden voor boeren.

Het beter belonen van publieke diensten die boeren leveren is belangrijk voor het kabinet. Nederland is positief over het samenvoegen van de ecoregeling en het agrarisch natuurbeheer en de ruimere mogelijkheden om publieke diensten te vergoeden die wettelijk verplicht zijn, zoals beschreven in het BNC-fiche van september 2025 (Kamerstuk 22 112, nr. 4147). Wij vinden een mate van flexibiliteit voor de lidstaten bij hun inzet op de groene doelen van het GLB belangrijk. Het gaat hier om de keuze voor interventies en ruimte voor innovatie en doelsturing. Tegelijk zijn wij van mening dat de groene architectuur de inzet van alle lidstaten op de groene doelen in het GLB moet garanderen. Bovendien moet het voor boeren lonen om aan dergelijke interventies deel te nemen en moet de vergoeding hoger zijn dan de gemaakte kosten en gederfde inkomsten. Wij vinden ten algemene een gelijk speelveld in de Europese Unie (EU) belangrijk, met oog op het concurrentievermogen van de agrarische sector. Dit niet in de laatste plaats, gezien het verwachte lagere landbouwbudget, het verdwijnen van de verplichte oormerking voor de groene doelen en de ruimere mogelijkheden voor gekoppelde steun.

Marktsituatie, met name na de invasie van Oekraïne

Tijdens de komende Raad wordt opnieuw stilgestaan bij de marktsituatie in de verschillende landbouwsectoren. Er is nog geen achtergronddocument beschikbaar. De Commissie zal naar verwachting ingaan op de ontwikkelingen die van invloed zijn op de landbouwmarkten, zoals weersomstandigheden, dier- en plantenziektes, geopolitieke onrust en handelspolitieke spanningen. Daarbij zal de Commissie naar verwachting verwijzen naar de *EU Short-term outlook* van eind juli. Daarin geeft de Commissie aan dat, ondanks wereldwijde onzekerheden, de EU-landbouwmarkten over het algemeen veerkrachtig zijn, met stijgende graanproductie, stabiele melkproductie en goede vooruitzichten voor de pluimveesector; met daarnaast uiteenlopende ontwikkelingen voor de groenten- en fruitsector en productie trends wat betreft suiker, wijn en (in mindere mate) de rundvee/schapen sector. Daarnaast geeft de Commissie aan dat de inputkosten voor de landbouw de afgelopen periode over het algemeen stabiel waren. De Commissie zal naar verwachting eveneens refereren aan de bredere geopolitieke context, waaronder ontwikkelingen in de handelsrelaties met derde landen, zoals Oekraïne, de Verenigde Staten en China. Nederland zal tijdens de Raad onderschrijven dat de markten grotendeels gestabiliseerd en veerkrachtig zijn, ondanks dat onzekerheden blijven bestaan over de (geopolitieke) marktontwikkelingen. Daarbij zal Nederland weer aandacht vragen voor het belang van nauwe monitoring van markteffecten als gevolg van de door China ingestelde voorlopige heffingen op Europese varkensproducten en het lopende antisubsidie onderzoek naar Europese zuivel.

ICCAT-jaarvergadering (Sevilla, Spanje, 17-24 november 2025)

De jaarvergadering van de ICCAT (International Convention Conservation Atlantic Tuna) vindt dit jaar van 17 tot 24 november plaats in Sevilla, Spanje. De jaarvergadering zal vooral gaan over beheermaatregelen voor zwaardvis, skipjacktonijn (Bonito), blauwvintonijn en Tropische tonijn. Daarnaast staan de onderwerpen elektronische monitoring en inspectiesystemen op volle zee op de agenda. Ook zal er gesproken worden over de wensen ten aanzien van een aankomend Performance Review van het verdrag. Ten slotte zijn er verkennende gesprekken over de mogelijkheden om de vele verschillende losse afspraken voor het bestrijden van ongewenste bijvangst van haaien, schildpadden en zeevogels te bundelen tot een generieke maatregel. Naast de gebruikelijke intensieve quota-onderhandelingen, worden er geen grote controverses verwacht. De EU is namens het Europese deel van Nederland lid van ICCAT. Er is op dit moment nog geen formeel vastgestelde EU-onderhandelingsinzet voor deze jaarvergadering. Tijdens de Raad kunnen lidstaten hun zienswijzen uiten. Aan de hand hiervan zal de inzet van de EU worden geformuleerd. Er wordt door het Europese deel van Nederland niet gevist binnen het ICCAT-gebied. Nederland zal zich in het algemeen dan ook terughoudend opstellen. Nederland zal zich hard maken voor de noodzaak van goede wetenschappelijke onderbouwing van vangsthoeveelheden en beheermaatregelen en voor speciale aandacht voor het verder terugdringen van ongewenste bijvangst van haaien, zeeschildpadden, zeezoogdieren en zeevogels.

Verordening van de Raad tot vaststelling van de vangstmogelijkheden voor 2026 in de Oostzee

Het Deens voorzitterschap streeft naar een politiek akkoord op de Raadsverordening vangstmogelijkheden in de Oostzee voor 2026. Dit betreft visbestanden die door de EU-lidstaten beheerd worden. In tegenstelling tot veel andere visbestanden, worden de Oostzee visbestanden niet in onderhandeling met derde landen vastgesteld. Uit de wetenschappelijke adviezen van de Internationale Raad voor het Onderzoek van de Zee (*International Council for the Exploration of the Sea*, ICES) blijkt dat het met veel bestanden in de Oostzee niet goed gaat. Ondanks dat er afgelopen jaren strenge maatregelen zijn genomen, blijkt er nauwelijks herstel van de visstand. Voor een aantal visbestanden geldt dat er een nulvangst of zeer lage vangstmogelijkheden worden geadviseerd. De Commissie stelt voor meerdere visbestanden daarom een zeer voorzichtige aanpak voor, die soms strenger is dan de wetenschappelijke adviezen. De Nederlandse visserijsector heeft geen belangen in de Oostzee. Echter, hecht de staatssecretaris er wel waarde aan dat het beheer van visbestanden in alle Europese wateren op uniforme duurzame wijze geschiedt. Daarom vindt hij het belangrijk dat de vangstmogelijkheden in lijn met de doelstellingen van het Gemeenschappelijk Visserijbeleid (GVB) worden vastgesteld. Daarbij is het belangrijk dat er een gebalanceerd besluit wordt genomen dat recht doet aan zowel de milieudoelstellingen als de sociaaleconomische doelstellingen van het GVB.

Net als voorgaande jaren is er voor bepaalde visbestanden in de Oostzee een discussie ontstaan over de toepassing van de zogenaamde 5%-regel, waarbij de vangstmogelijkheden zodanig moeten worden vastgesteld dat de waarschijnlijkheid dat het bestand onder de biologische grenswaarde komt of blijft, niet meer dan 5 procent bedraagt. Zoals eerder aan de Kamer is gemeld (Kamerstuk 21 501-32, nr. 1674), bestaat er juridische onduidelijkheid over de toepassing van dit artikel en bieden de Meerjarenplannen andere mogelijkheden voor het herstel van visbestanden. Daarom blijft Nederland zich uitspreken tegen de voorgestelde toepassing van de 5%-regel, met inachtneming van de sociaaleconomische gevolgen en het verdienmodel van de vissers.

Voortgangsrapporten over de handhaving en uitvoering visserij en landbouw

In de *mission letters* (startbrieven) die Ursula von der Leyen, president van de Commissie, heeft gestuurd aan alle Commissarissen in september 2024, heeft zij hen gevraagd jaarlijks een voortgangsrapport op te stellen over de bereikte resultaten in hun respectievelijke werkdomeinen met betrekking tot de handhaving en uitvoering. Tijdens de aankomende Raad zullen Commissaris Kadis van Visserij en Oceanen en Commissaris Hansen van Landbouw en Voedsel de door hen opgestelde voortgangsrapporten over de handhaving en uitvoering van de visserij en de landbouw presenteren.

Commissaris Varhelyi zal tijdens de Raad van november zijn voortgangsrapport presenteren. De rapporten zijn nog niet beschikbaar. Wij zullen de presentaties van de Commissarissen aanhoren.

Directoraat-generaal Agro

Ons kenmerk
DGA / 101678490

Hoogachtend,

Femke Marije Wiersma
Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

Jean Rummenie
Staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

Aan de Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur
Aan de Staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

Directoraat-generaal Agro
Directie Europees,
Internationaal en Agro
economisch beleid

nota
TER BESLISSING

Openbare beslisnota geannoteerde agenda LVR 27-
28 oktober 2025

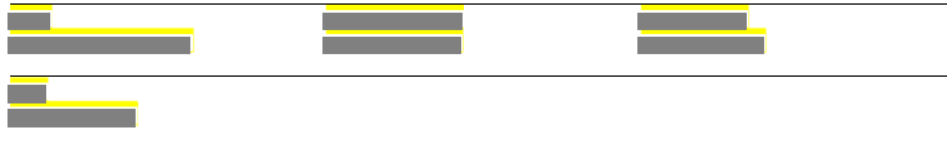
TER BESLISSING

Datum
6 oktober 2025

Kenmerk
DGA-EIA / 101602052

Kopie aan

Parafenroute

Bijlage(n)
2

Aanleiding

Op 27-28 oktober 2025 vindt de volgende Landbouw- en Visserijraad (hierna: Raad) plaats in Luxemburg. Met bijgevoegde brieven informeert u de Kamers over de agenda van de Raad en de Nederlandse inbreng. Met de brief aan de Tweede Kamer informeert u de Tweede Kamer ook over de lopende onderhandelingen over het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) voor de periode 2028-2034 en de vangstadvisen van de *International Council for Exploration of the Sea* (ICES).

Geadviseerd besluit

- MLVVN: U kunt akkoord gaan met de brieven en deze ondertekenen.
- SLVVN: U kunt akkoord gaan met de brieven en deze ondertekenen.

Kernpunten

- Op de (voorlopige) agenda van de Raad staan de volgende onderwerpen:
 - Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) na 2027: Groene architectuur
 - Marktsituatie, met name na de invasie van Oekraïne
 - ICCAT-jaarvergadering (Sevilla, Spanje, 17-24 november 2025)
 - Verordening van de Raad tot vaststelling van de vangstmogelijkheden voor 2026 in de Oostzee
 - Voortgangsrapport over handhaving en uitvoering visserij
 - Voortgangsrapport over handhaving en uitvoering landbouw
 - Jaarlijkse Voortgangsrapportages Handhaving en Uitvoering van Landbouw en Visserij (*Annual Progress Reports*)
- Tijdens het schriftelijk overleg van 15 september 2025 in het kader van het behandelvoorbehoud op sectorale voorstellen Gemeenschappelijk

Directoraat-generaal Agro

Directie Europees,
Internationaal en Agro
economisch beleid

Landbouwbeleid in het Meerjarig Financieel Kader 2028-2034 is afgesproken dat u de Kamer maandelijks, via de geannoteerde agenda van de Raad, informeert over de voortgang van de onderhandelingen.

Kenmerk

DGA-EIA / 101602052